

GAZETA POZNANSKA

Nro. 67.

w Srodę dnia 22. Sierpnia Roku 1810.

z Warszawy d. 14. Sierpnia.

Programma obchodu uroczystości imienia N. Cesarza Francuzów, Króla Włoskiego, Protektora Ligi Reńskiej w dniu 15. Sierpnia 1810 przypadającej.

We wtorek dnia 14. b. m., jako w wigilią uroczystości, wieczorem przy zachodzie słońca huk z dział zapowie w dniu następnym obchodzić się mającą uroczystość.

Nazajutrz, we środę dnia 15. Sierpnia w dzień samej uroczystości, z wschodem słońca wyszedł z dział ogłosi rozpoczynającą się uroczystość.

O godzinie wpół do 12tej wszystkie władze Rządowe zbiórą się w pomieszkaniu JW. Prezesa Rady Stanu i Ministrów, z kład o 11, w zwykłym przy obrządkach publicznych zachowywanym porządku, na wezwanie Urzędnika Prefektury udadzą się na solenne nabożeństwo do kościoła Sgo Krzyża. — Od pałacu JW. Prezesa Rady Stanu i Ministrów aż do kościoła Sgo Krzyża stać będzie liniowe woysko po obydwóch stronach przeyscia, środkiem którego władze do kościoła przechodzą będą.

Préfekt Departamentu przy wejściu do kościoła przyjmować będzie przybywających, a Urzędnik Prefektury miejsca każdemu przeznaczzone w kościele wskazywać będzie.

Łoża przy wielkim ołtarzu po prawej stronie od wchodu kościoła, przeznaczona jest dla żon JWW. Prezesa Senatu, Rady

Stanu i Ministrów, Senatorów i Ministrów, inne zaś Damy w ławach kościelnych mieścić się będą. — Damy do loży wchodzić mające, przeiechawszy przez bramę około apteki, wysiądą przed klasztorem i gankami do teyże loży udadzą się.

Gdy władze swe miejsca zajmą, odprawi się wielka maza, po której JW. JX. Biskup celebrujący zaintonuje Te Deum przez dobraną muzykę exekwowane; po odśpiewaniu modlitwy, grany będzie hymn Salvum fac Imperatorem. W czasie Te Deum jako i hymnu ciągły huk z dział blyszć się da.

Po skończonym nabożeństwie udadzą się wszyscy w tym samym porządku, w jakim przybyli, przez Krakowskie przedmieście i ulicę Napoleona, do pałacu Rządowego, na którego dziedzińcu woysko defilować będzie.

JW. Prezes Rady Stanu i Ministrów za biletami zapraszającemi da dnia tego wielki u siebie obiad.

W ciągu dnia po południu rozmaite zabawy i igrzyska w różnych miejscach dane będą.

Przed wieczorem o godzinie 6tej, dany będzie spektakl bezpłatny na wielkim teatrze przy illuminacyi, za rozdaniem jednak biletami. — Gdy spektakl się skończy, okaże się transparent z popiersiem N. Cesarza i Króla, przed którym hymny na jego cześć przez Artystów Teatru narodowego śpiewane będą. Afisze dzienne oznaymiają pod jakim tytułem

154
sztuka tego dnia grana zostanie, i porządek przy wejściu zachowany być powinny.

O godzinie gtey spalony zostanie feierwerk na Saskim dziedzińcu, dany przez JW. Barona Serra Rezydenta Francuzkiego.

O godzinie 8mej wieczorem, zaczną się powszechna illuminacya miasta. — Ogród i Pałac Rządowy podług sporządzonych rysunków oświecone zostaną; w ogrodzie iako i na dziedzińcu muzyki ciągle grać będą.

W dniu tym napoje dla ludu w znaczniejszych częściach miasta bezpłatnie udzielone będą, iako i podwójna racya wódki i piwa wojsku wydana zostanie. — W Warszawie dnia 10. Sierpnia 1810 roku.

Prefekt Departamentu Warszawskiego, Nakwaski.

z Paryża d. 5. Sierpnia.

Dziennik Państwa zawiera przetłumaczenie ważnego artykułu o stosunkach Francyi i Anglii od pokoju Amienskiego, umieszczonego w dzienniku Argus, ostatniego dnia swej egzystencyi.

„Wypadki wojny terażniejszej, mówi tenże dziennik, bardzo są obfite w doświadczenia. Co do interesów skarbowych Anglii, te polegają na nieustannym powiększeniu tax i zaciąganiu nowych pożyczek. We Francyi zaś rozchód równa się przychodowi. — Każde posiedzenie parlamentu Brytańskiego nowym staie się wzorem scen gorszących. We Francyi zaś każde posiedzenie ciała prawodawczego celuie urządzeniami, trafiającemi w obyczaje i interes narodu. Tu postąpiło rolnictwo do wysokiego stopnia. Francya przy swej obfitości zamieniać może swe zapasy na płody, na których iey schodzi.”

„Umyślony dobrze zakaz towarów angielskich, poparł industryą narodową. Ta mądra polityka trwając przez lat kilka, ugruntuie egzystencyą nowo utworzonych rękodzielń. Przerwanie handlu towarami osadniczemi iest dla Francyi tylko przemiiającem

złem, wydaiącym z siebie ciągle korzyści. Kupnie drożey niektóre zagraniczne płody, ale za to opływa w dostatek płodów naynieodbitszych; gdy tymczasem doskonali się coraz iey wewnętrzna nawigacya; powstają wszędy nowe gościńce, wystawiając naykorzystniejszy i naystalszy handel. Jakież ma, pytam się, korzyści Anglia z samokupstwa od wszystkich narodów znieawidzonego? Panoszy się jeden i drugi, a wszyscy na tém cierpią. Przemozna potęga iey marynarki razi do zaślepienia oczy Rządu. Rozumie on, iż okrętami zatamuje nieuchronną Francyi przewagę, a zdobyciem niektórych małych wysp wyrówna złączeniu kilku wielkich narodów z wielkiem Państwem.”

„Lecz iakże odmieniła się od roku 1803 potęga Anglii i Francyi! Woyna roku 1805, którą Pitt miał za dowcipne polityki dzieło, zrodziła Ligę reńską, Królestwa westfalskie, hollenderskie i neapolitańskie. Woyna pruska rozprzestrzeniła granice Ligi reńskiej aż do Wisły, a upor rządu brytańskiego w nieprzyjęciu oświadczeń pokoju po traktacie Tylżyckim i w czasie konferencyi w Erfurt; intrygi knowane w Hiszpanii i Portugalii przeciw Francyi, postawiły Półwyspia pod nieuchronny zarząd Państwa. Ostatnie wreszcie zabiegi uczniów Pitta uwodząc gabinet austriacki, położyły między dwoma do wzajemnego szacunku utworzonymi narodami węgielny kamień do pokoju, którego trwałość związek wspaniały uwiecznia.”

„Oto skutkiem tey wojny zyskała Francya wszystkich sprzymierzeńców, których Anglia zrazu miała; rozpostarła daley swe panowanie, rozciągnęła brzegi, nabyła wiele portów morskich pierwszego rzędu; nowe warsztaty okrętowe, ponad morzem pulnocnem, Oceanem, inorzem śródziemnym i adryatyckim; posiadała handel lądowy, którego cała marynarka brytańska zburzyć, i wpływ, którego w przyszłości, żaden zamach

zmitrężyć niepotrafi. Jakież są owoce dla Anglii z opinii lat wojny: powiększenie długów i wydatków tak, iż pozbydź się już niemoże papierowych pieniędzy, — tego pierwszego do bankructwa kroku; ciągle pomnażanie składu marynarki nieodpowiadające wcale ludności i potrzebie związków pomiędzy iey osadami; — postradanie wszelkich związków handlowych z lądem europejskim (bo alians z Francją trwać dłużej niemoże, iak alians przedłużający nieszczęście pułwyspia hiszpańskiego, i konieczność, do iakiey wkrótce przyjdzie, strzeżenia 1000 mil brzegów i 60 portów morskich, z których przecież liczne wypływać mogą floty, będąc w stanie, stawać w brew o wolność na morzach. Przegtana dwudziestu bitew morskich nieprzymusi Francji do zaniechania swego systematu; posiada ona sama i w swych sprzymierzeńcach wszelkie szrodki, na powetowanie strat poniesionych. Przeciwnie jedna wygrana, strawi przewagę angielską na morzu, i owi panowie Oceanu zadrzą nawsze przed obozem bulońskim i t. d.”

z Paryża d. 7. Sierp.

Dnia 2. t. m. Cesarstwo Jmć wyiechali z St. Cloud do Trianon, gdzie przez czas nieiaki zabawią.

Połączenie Hollandyi z Francją nie zrobiło żadnych odmian w rozporządzeniach, które Cesarz podczas swey ostatniej podróży względem Antwerpii poczynił. Owszem od 10. Lipca nowe wyszły rozkazy, ażeby pomnożono liczbę robotników około warowni tego miasta i roboty w porcie czémprędzey kończono. Antwerpia pozostanie środkowym punktem dla marynarki francuzkiej przy uściu Skaldy. Flesynga stanowiskowym punktem dla przedniej straży floty francuzkiej na Skaldzie.

Monitor zawiera pomiędzy innemi następujące nowiny:

1859.

z Londynu d. 27. Lipca.

„Xiąże York zaczął na nowo odwiedzać Panią Clarke.”

„Własność amerykańską, skonfiskowaną we Francyi i krajach pod iey samowładztwem zostających, szacują przeszło 25 millionów piastrów.”

Do wiadomości, iakoby pewien Anglik widział z Callegos wyłom w murach Ciudad Rodrigo zrobiony, tak się Monitor przypisuje. „O co za przedziwne factum dla armii angielskiej! Otoż Anglicy sami przyświadczają, że Lord Wellington widział wyłom, że liczył wystrzały armatne, że słyszał narzekanie 9000 ludzi z swey armii, których zamknął w Ciudad Rodrigo, i że z statecznym umysłem dopuścił zabrać ich w niewolę. Co za precudna generalska flegma; naywymówniejsze usta niezdołyby się na iey dostateczną pochwałę.”

Nayjaśniejsza Cesarzowa towarzyszy zazwyczaj małżonkowi swemu, gdy wiejeżdża na polowanie, teraz jednak iedździ powoli w kolasce, ponieważ jest wciąży.

Senator Lucian bawi w ciąż w Frascati pod Rzymem.

Powrócił tu Xiąże Ponte-Corvo z Plombieres, gdzie wód zażywał.

Onegday przedstawiona była Cesarzowi w Trianon deputacya gwardyi Hollenderskiej.

Zapewniają, iż w Morlaix podpisana została ugoda o wymianę ieńców, z pełnomocnikiem Angielskim, Pułkownikiem Mackenzie.

JP. Daru, Generalny Intendent domu Cesarskiego wyiechał do Hollandyi.

Dziennik Państwa zawiera przetłómaczone uwagi, o zaszłych dnia 30. Czerwca w Sztokolmie rozruchach, wyięte z dziennika Sztokolmskiego: Narzędzie publiczney opinii.

156.
z *Amszterdamu d. 7. Sierp.*

W Utrech zaszły kłótnie między wojskowemi, stawszy się powodem do rozmaitych fałszywych wieści.

W Hadze erygowano także gwardyą honorową na przyjęcie Cesarza. Kilkunastu Żydów znaczniejszych zapisują się do gwardyi honorowej. Kilka batalionów Francuzkich wkwaterowano już do koszar.

W Dordrecht oświadczone mieszkańcom, aby się przysposobili na liczny inkwaterunek za przybyciem Cesarza Jmci.

z *Amszterdamu d. 11. Sierp.*

Odebraliśmy tu wczoray przez nadzwyczajną okazję ważną wiadomość z Paryża d. d. 8. t. m., iż Minister związków zagranicznych uwiadomił urzędownie obcych Posłów, że wyroki Cesarza Jmci wydane w Medyolanie i Berlinie, odwołanemi zostaną od dnia 1go przyszłego miesiąca Listopada. Od dnia tego począwszy wpuszczane bydź mają do portów francuzkich wszelkie neutralne bandery z towarami każdego gatunku, wyjąwszy fabrykowane.

z *Auszpurga d. 3. Sierp.*

Dziś rano przejeżdżała przez miasto nasze Xiężniczka Badeńska Amalia z znaczną suitą do Monachium, z kąd uda się powrotem do Petersburga.

Prowincye Illyryjskie.

Z niemałym czytaliśmy tu zadziwieniem — piszą z Paryża — polityczne świągotanie wielu dziennikarzy względem Illiryku. Naypóźniejsze Cesarza rozporządzenia względem tego kraju dowodzą dostatecznie, jaką wartość Napoleon zasadza na posiadaniu prowincyi Illyryjskich, których wielką ważność w przyszłości dopiero ocenić będzie można.

z *Frankfortu d. 3. Sierp.*

Wczoray przybył tu Xiążę Dalberg z Paryża, a Schendorff Hrabia, mianowany Poseł Króla Pruskiego przejeżdżał do Madrytu.

z *Frankfortu d. 8. Sierp.*

Dzień 15. m. b. będzie także dla Niemiec dniem najuroczystszym. W tym dniu uroczystym urodzin W. Protektora ligi Państw Europejskich, wszystko wojsko Francuzkie stanie na etacie pokoju.

Minister Hrabia Weistr, Minister W. Xcia Frankfortskiego dał wczoray wielką ucztę dla Generałów Francuzkich na pożegnanie. Generałowie Compaus i Champont otrzymali od W. Xcia przepyszne tabakiery, a Szef sztabu Generalnego złoty zegarek brylantami nasadzany, w dowód wdzięczności za ich przykładną karność.

Do dnia 15. t. m. główna kwatery ze wszytkim do Francyi wyruszy.

z *Meinburga d. 8. Sierp.*

Podług listów oficerów westfalskich z Hiszpanii, wojska westfalskie w Katalonii, które w ostatnich czasach stały w Barcelonie, wracają do swej oycyzny i zapewne już przeszły góry Pirenejskie. Podobnie pierwszy pułk westfalski lekkiej jazdy, który zawsze odłączony od piechoty działał, a który ostatniego czasu stał na załodze w miastach starej Kastylji, ruszył z Segowii do Burgos i powróci także może do Niemiec.

z *Neapolu d. 19. Lipca.*

Ponieważ od dni ośmiu zawinęło wiele okrętów wojennych i branderów do Messyny, usiłując łącznie z flotyllą nieprzyjacielską, zburzyć flotyllę naszą, na wzgorzach przeto między Scilla i Reggio zakładają z pośpiechem baterye dla moździerzy i haubiców. Przy sposobiają także kule palne.

Z tegoroczniej konskrypcyi w Królestwie Neapolitańskim już 5000 ludzi w czynney jest służbie.

z *Neapolu d. 26. Lipca.*

Według powieści przybyłego tu Kapita- na okrętowego, panuje w państwie tureckim jak naywiększe zbrojenie się. Aly Basza

z Janiny i syn jego Muktar zamysłali wyciągnąć na czele swych woysk. Cztery tysiące ludzi już było w marszu. Mówią o pospolitém ruszeniu w całej Albanii. Gorale szli do armii. Janina wystawiała naywoiennieyszy widok.

z Kopenhagi d. 11. Sierpnia.

Dwór nasz przywdzieie żalobę na trzy tygodnie, z powodu śmierci Królowey Pruskiej.

Dnia 7. przeprawił się kurjer Francuzki przez Sund do Sztokholmu.

z Hanoweru d. 8. Sierp.

Król Jmć zatrudniał się w Herrenhausen wszystkim tym, co się tylko ścierać może do nowego urządzenia Prowincyi Hanowerskiej. Odprawił mustrę z pierwszym regimentem huzarów, i z siódmym regimentem liniowym, i był z nich bardzo kontent.

Król Jmć odiechał dziś rano dla odprawienia podróży wzdłuż brzegów.

z Bern d. 28. Lipca.

Rozeszła się wieść, iż Cesarzowa Jmć Jozefa, opuściwszy wody w Aix w Sabaudii, myśli odprawić podróż przez Szwaycaryą.

z Wiednia d. 1. Sierp.

Cesarzowa Jemć powróciła z Töplitz do stolicy tutejszey.

z Wiednia d. 4. Sierp.

Do pogłosek tutejszych, należy i ta, że Cesarz Jmć widzieć się będzie z Cesarzem i Cesarzową Francyi.

Głoszą także, iż Xiążę Neufchatel wkrótce tu znowu przybędzie.

Goniec z Paryża przywiózł własnoręczny list Napoleona do Naszego Monarchy, a między innemi dwie pary kosztownych filiżanek z wizerunkami panujących teraz Cesarzowych Francyi i Austrii.

Arcy-Xiążę Rudolph spadł z konia w Baden, i jest w niejakim niebezpieczeństwie.

Korpus Serbiński, 1200 ludzi mocny, który oblegał Banię byłby doszczętnie starty

przez Turków, którzy nagłe na nich natarli, gdyby się przypadkiem nie było nawinęło 500 kozaków Serbijskich. Legło atoli dwóch poufałych Jerzego Czerny, który d. 13. Lipca odparł pod Beligradem korpus Turecki z 4000 ludzi, który ciągnął z Nissy.

Cesarz Jmć znajduje się tu jeszcze. Cały dwór obiada dziś u Arcy Xiężniczki Beatrixy.

Od granicy Tureckiej mamy tu następujące wiadomości: Rossyianie zdobyli Syllistryą, Passaglią, Turtubay, Berza Palanka i Masgras. Tymczasem pomimo wszelkich negocyacyów pokoju wciąż się Turcy zbroją. Do wszystkich Baszów wyszedł rozkaz, ażeby podwoyny kontyngens do armii W. Wezyra dostawili.

z Węgier d. 17. Lipca

Garstka kozaków podieżdżała aż pod Philippopol, rozszerzając postrach aż do Adryanopola. O negocyach, zdaie się, iż w obozie Tureckim niemyślą, ale tym bardziej o natężeniu wszystkich sił, na zatrzymanie Rossyan tak długo, dopóki nowe posiłki z Azji nienadejdą.

Przeszło 12,000 brańców Tureckich z sprowadzono już do Rossyi.

z Sztokholmu d. 3. Sierp.

Wydawca pisma peryodycznego: „Narzędzie opinii publiczney” wzięty zapewne będzie w znaczną karę pieniężną. Pismo to wzbudzaające od samego początku swey existencyi wielką sensacyą, okazało się, że jest sposobnieysze do uwodzenia opinii publiczney niż do niestronnego i prawdziwego iey ogłaszania.

Doktor Rossi wkrótce wyjedzie z Sztokholmu, a podług ionych wypędzony będzie. *z Schonem d. 7. Sierpnia.*

Dnia 6. t. m. kommissya tajna w Oerebro rozpoczęła deliberyacye względem

198

następstwa tronu. Posel nasz w Kopenhadze, poda w tych dniach Królowi Duńskiemu odpowiedź Króla naszego na list, który Hrabia Dernath Posel Duński przywiózł do Oerebro. (Miał prywatną audyencyą d. 7. u Króla Duńskiego.)

z Oerebro d. 31. Lipca.

Oto jest wyjątek z mowy mianey przez Króla Jmci przy zagaieniu seymu w kościele dnia wczorayszego:

„Gdy przed trzema miesiącami pożegnałem stany Szwecyi, tuszyłem sobie, iż spokojniejszy i szczęśliwszy czasy nagrodzą wasze i moje wspólne usiłowania. Lecz o iakże prędko zniknęły te przyjemne widoki lepszey przyszłości! O iak prędko Ja i moi wierni Poddani zostali przekonany, iak słabym jest fundament, na którym biedni śmiertelni zakładamy naszą nadzieie i życzenia! Ten, co dzielną ręką miał wspierać mój Tron, strzedz bezpieczeństwa Państwa i pomnażać waszą oraz dzieci waszych szczęśliwość; Ten, który wszystko przyrzekał i waszyckiego dotrzymywał, co przyrzekł; Ten, przy którego boku zapominałem o moim wieku i mych troskach — został mi wydartym i do lepszego życia przeszedł.”

Wspomniał potem Monarcha o swoim i ludu żalu, o wieściach buntowniczych, o wydarzonym nieładzie ubolewając, iż doczekał dnia, gdzie dla obrony świętości praw i bezpieczeństwa osobistego, krew szwedzką za pomocą oręża szwedzkiego przelać musiano. Tylko przez spokojność i zgodę Szwecya ocaloną jeszcze bydz może. Oby opatrność, rzekł, przytumiła wszelką nienawiść prywatną i wykorzenila podły osobisty interes. Obyście stali się godnymi waszych oyców, którzy nie tracili nigdy nadziei do ocalenia Państwa; zostawili stałość ich waszym potomkom, którzy sprawy wasze ściśle może sądzić będą. Niezapominajcie, że na domowe rosterki nasze baczne uważa oko, i że czasy terazniejszy

sze nadzwyczajnego wymagaia przyłożenia się. Oby cienia wieczney pamięci Xiążęcia, którego nieprzyjazny wydarł los, unaszal się opiekuńczo nad krajem szwedzkim i nawet po śmierci odwracał niebezpieczeństwa! Oby pamiątka Jego na wszystkich działała umyślach!

Potem Kanclerz Wetterstedt przeczytał propozycyą Króla tyczącą się Stanu i potrzeb Państwa tudzież list Królewski do Stanów względem wybrania Komissyi tayney, której Król komunikować będzie objaśnienia wybor Następcy Tronu poprzedzać mające. Marszałek i inni mowcy podziękowawszy za przeczytanie przypuszczeni zostali do pocałowania ręki.

z Londynu d. 23. Lipca.

Waleczny stary obrońca Ciudad Rodrigo Kerrasty, rodem iest z Irlandyi i przed kilkunastu laty wszedł w służbę hiszpańską.

Xiążę Komberlandyi ieszcze zupełnie do zdrowia nieprzyszedł. Lokay Xięcia Wallii, nazwiskiem Tranter zastrzelił się z miłości dla bogatey starozakonniczki. Z indagacyi okazało się, iż wszyscy Xiążęcia służący nosili zawsze przy sobie po dwa pistolety nabite. —

Lord Nertherk i Sir Richard Strachan dostali od miasta Londynu szable honorowe i przyięli mieyskie.

Armia nasza w Portugalli składa się teraz z pięciu dywizyów. Pierwsza pod rozkazami Generała Spiner ma główną kwaterę w Celeriw, druga pod Generałem Hell w Portalegre, trzecia pod Generałem Cote w Guerda, czwarta pod Pistonem w Pinhel, a piąta czyli leka dywizya pod Generałem Craufure stoi ku stronie Ciudad-Rodrigo.

Sir Francis Burdett wystąpił znowu na teatr. Czytamy następujące listy elektorów Westminsteru i Baronetta: — Tavern d. 18. Czerwca. — Ponieważ elektorowie Westminsteru gorliwie oświadczyli życzenie, ob-

chodzić uroczystość uwolnienia W Pana z Tower, ostatniego przeto Poniedziałku odprawiło się posiedzenie, na którym uchwalono, publiczny wyprawić obiad i formalnych mianować nań mistrzów stołowych i ci zlecili nam, upraszać W Pana, abys nas obecnością swą w dniu 21. p. m. udarować raczył. Jesteśmy i t. d.

Hutchinson. Puller.

Odpowiedź. Piccooilly d. 10. Lipca 1810.

Mości Panowie! — Elektorowie Westministeru czynią mi wielki zaszczyt wezwaniem przez W Panów, które z wielkiem przyjmuję ukontentowaniem. Każdego czasu i na każdym miesiącu, bądź jako Reprezentant W Panów, bądź w innym sposobie gotów jestem, służyć W Panom, iak przynależy, w Parlamencie lub gdzie indziej. Pozwolicie W Panowie, niech im za to oświadczyć mam wdzięczność; spodziewam się, że dzień 21. Lipca w dobrej zabawie przepędzimy; chyba, że Generalissimus lub Sekretarz Stanu wystawi w pole liczną armią z pociągami artylerji i każe ogłosić po ulicach naszych wojnę przeciw wółowej pieczęci. Jestem i t. d.”

Listy prywatne od armii następujące zawierają wiadomości: — Lord Wellington ma pod swoim bezpośrednim dowództwem 20,000 ludzi wojska brytańskiego a 10,000 portugalskiego. Generał Hill dowodzi osobnym korpusem z 5000 Anglików i 5000 Portugalczyków, Generał Beresford, ma pod swym rozkazem 10,000 Portugalczyków. W różnych garnizonach znajduje się około 10,000 wojska portugalskiego połączonego z kilku oddziałami brytańskimi; prócz tego jest do dyspozycji Lorda Wellington milicya zupełnie już uzbrojona.

z Londynu d. 28. Lipca.

Odebraliśmy tu dziś wiadomość, że dnia 19. m. b. 42 naszych kupieckich okrętów za-

brane zostały na brzegu norweskim przez 5. bryg duńskich.

Głoszą, iż P. Pinkney, Poseł amerykański przy naszym dworze odwołany będzie, i że tu tylko sprawujący interessa pozostanie. Wzajemność z strony Anglii w Ameryce.

z Petersburga d. 20. Lipca.

Dnia 20. p. m. JC. Mość wydał manifest względem mennicy, w którym postanowił, że terazniejszy rubel srebrny ma służyć za nieodmienną prawną i główną stopę wazystkich monet, które tylko bieg mają w państwie Rossyiskim. W handlu i w bankach liczyć się ma na ruble i pół ruble, a zaś moneta zdawkową będą sztuki srebrne dwudziesto, dziesięcio i pięcio kopiejkowe, tudzież wybite będą z miedzi sztuki zdawkowe dwu, jedno i pół kopiejkowe. Tego roku jeszcze moneta zdawkowa srebrna zacznie się wybierać; a skoro dostateczny jej zapas będzie, ma być w bieg puszczone w zamianę za miedź i assygnaty, podług biegu na każdym miejscu właściwego. Stara moneta miedziana nie wprzód będzie z biegu wyjęta, aż dostateczna ilość narobi się nowej monety zdawkowej. Równow z początkiem nowego roku 1811 wszystkie kupna, kontrakty, rachunki, wexle i t. d. mają być zawierane na pieniądzu Rossyiskim, a zaś na zagraniczne, na przykład: talary bite hollenderskie i złote, ustana. Równow z początkiem roku 1812 wprowadzanie i bieg monety zdawkowej zagranicznej zakazane.

A m e r y k a.

Według wiadomości, którą przywiozła galiota z Nowego Yorku dnia 27. Lipca do St. Sebastian, — Kanada znajduje się ciągle w stanie zaburzenia; Anglicy wielką ztąd czują obawę. Hawana oświadczyła się niepodległą. Francuzów wypędzonych przywołano napowrot i oddano im ich własności.

Rozmaite wiadomości.

Gustaw Adolph przybył znowu dnia 8go z Berlina do Lipska i w parę dni puścił się w dalszą drogę do wyższych Niemiec. Cel jego podróży miał być polityczny, tylko prywatny.

Wody Töplitzkie służą Królowi hollenderskiemu. Daleko lepiej teraz wygląda.

Z Neapolu wyszło 1000 rekruta do Hiszpanii.

N. Cesarz Napoleon dając w Breda duchowianstwu brabantkiemu audyencyą, przyrzekł Protestantom równość, ale im też polecił, ażeby zbytecznych kościołów Katolikom odstępowali; tym zaś przyganił nieprzyystoyność w ubiorze; zawziętość w ultramontańskich dogmatach mianowicie w Seminarii w Löwen; nietolerancyą i brak przywiązania.

Przed kilku laty zaczęto sarkać przeciwko nocnym stróżom Londyńskim i Westminster-skim, iakoby się niezmiernie w obowiązku swych opuszczali. Jeden z członków parlamentu zakręciwszy konceptem wniósł w izbie niższej, ażeby dozwolono podać projekt do prawa, któreby zniewalało nocnych stróżów do spania w dzień; ażeby obowiązki swe w nocy tém lepiej pełnić mogli. Usłyszawszy to Sir James Cread prosił szanownego członka, co tę propozycyą podał, ażeby go także w nią policzył, ponieważ podagra tak mu piekielnie doymaie, że we dnie i w nocy sypiać niemoże.

W Irlandyi w hrabstwie Kilkenny umarł dnia 14. Maia r. b. Xiądz Katolicki od mieszkańców Katolickich powszechnie kochany. W dzień pogrzebu jego wszyscy parafianie obchodzili po nim żałobę, przez zamknięcie swych kramów i sklepów, oddając się trenom żałosnym. Kilku zamieszkałych tam Protestantów naśmiewając się z tego, pytali Katolików, czyli pasterz ich zabrał z sobą do piekła okulary, które za życia zawsze na nosie dźwigał? Irlandczykowie mocno się rozgnie-

wali o to i przyszło do bitwy; liczba zapasujących się powiększyła się. Katolicy, którzy plac otrzymali, zaczęli wołać: „na szubienicę wszystkich Protestantów!” i powybiłi okna w kilku domach swych przeciwników. Wojsko nadbiegłszy, przywróciło spokoyność. Jeden z Katolików raniłony był wystrzałem pistoletowym z domu Protestanta.

Hollandya: z dziennika politycznego na miesiąc Lipiec.

Na mianey d. 5. Czerwca 1805 r. uroczystey audyencyi u Cesarza Napoleona brata swego oświadczył Król Ludwik, iż się z żalem od brata swego oddala; ale, ponieważ życie jego i wola należą się Cesarzowi, a zatem panować będzie w Hollandyi, bo tego lud tamedzny sobie życzy i J.C. Mość rozkazuje. Panowanie jego zaczęło się dnia 10. Czerwca. Na dniu 23cim odprawił nowy Król świętney wiadz do Hagi. W roku przeszłym powstawały chmury, które zdawało się, że traktat d. 16. Marca tego roku rozpędził, gdy potym w połczwartym miesiącu, nim Xiąże Reggio do Amsterdamu przybył, Ludwik d. 10. Lipca koronę złożył, a 15. w Töplitz stanął. Pod dniem 9tym wyrokował Cesarz przyłączenie Hollandyi do Cesarstwa Francuzkiego, które przez to nabyło 2 miliony mieszkańców. Żadne Królestwo nie trwało tak krótko. Ludwik był pierwszym i ostatnim Krolem Państwa tego, które już *Voltaire* nazywał fregatą, idącą zawsze za wielkim liniowym okrętem (Anglią.) Teraz trzy główne miasta Państwa Francuzkiego: Paryż, Rzym i Amsterdam, składają ogromny tryokąt.

DO

GAZETY POZNANSKIEY

Nr. 67.

Obwieszczenie. Prefekt departamentu Poznańskiego. Gdy piece piekarskie przy tutejszym głównym magazynie znaczenie potrzebują repara-cyi, więc postanowiono wypuścić ją w entrepri-zę. Entrepriza ta oddana będzie najmniey żada-jącemu, i tém końcem wyznacza się do odbycia w tey mierze licytaeyi w biorze tuteyszego gło-wnego magazynu, termin na dzień 24. b. m. o godzinie 10. przed południem, wzywając wszy-stkich mających wolą do podięcia się tey repara-cyi, a szczegolniey Panow mularzy tuteyszych, żeby się na tym terminie stawili, i żądania swoje do protokołu podawali, oświadczając, że z naj-mniey żądającym, kontrakt zawarty będzie. Wy-szczegolnienie tey roboty i kosztow na nią obra-chowanych widzieć można każdego czasu w biorze głównego magazynu tuteyszego. W Poznaniu d. 17. Sierpnia 1810.

Uwiedomienie. Notaryusz Publiczny powiatu Waleckiego w departamencie Bydgoskiego. Wzglę-dzie zapisanego na dniu 16. Lipca r. b. między sł. Janem Dawidem Szram farbierzem z Gniezna i sł. Panną Wilhelminą Katarzyną Neuman w Czarnko-wie w powiecie Waleckim, kontraktu małżeń-skiego podaje do powszechney wiadomości, iż na-mienione osoby w skutek rzeczzonego kontraktu społeczność majątku zupełnie wyłączyli z powodu

że wnioskowoy do małżeństwa majątek iedynie tyl-ko z strony sł. Wilhelminy Katarzyny Neuman pochodzi a sł. zaś Szram żadnego niewprowadza dla tego też w skutek tak zawartego kontraktu mał-żeńskiego użytek dorobny majątek staie się wła-snością Wilhelminy Katarzyny Neuman i zostae w miarę Art. 1536 Kodexu cywilnego pod iej za-rządzeniem. Dan w Pile w biorze Notaryatu dnia 2. Sierpnia 1810. Mauricy Szuman.

Uwiedomienie. Gdy polowanie na gruntach wsiow do miasta Poznania należących od dnia 24. terażniejszego miesiąca zadzierzawione zostało, przeto Prezydent municypalny uwiedamiając o tym publiczność ostrzega, iż odtąd na tychże gruntach nikomu oprócz samemu dzierzawcy polować nie wolno. Inaczey bowiem bezprawnie polującym nie tylko broń zabrana bydz ma, ale też osobney ieszcze karze podpadną. W Poznaniu dnia 14go Sierpnia 1810.

Prezydent Municypalny miasta.

Oznaymienie. Z uczuciem naydotkliwszego smu-tku donosiemy szanownym przyjaciołom tak w wa-lecnych regimentach polskich iako też wszystkim innym życzliwym naszym przyjaciołom o nagłym zgonie resp. męża i brata naszego Daniela Bogumi-

162.
Ja Wiebig kupca tutejszego, który w dniu 9. b. m. o godzinie 3. z rana w Berlinie po operacyi lekarskiej defektu w nodze, w najlepszej porze życia, to jest roku 41, nastąpił. Przekonani aż nadto, iż ci którym zmarły był znany, smutek nasz dzielić z nami będą, upraszamy o zamilczenie przed nami swych ubolewań, któreby strapione umysły, i cerca nasze, na nowo ranić mogły. W Rawiczu dnia 17. Sierpnia 1810.

Anna Dorota z Scharfow Wiebigowa, Wdowa.
Samuel Wilhelm Wiebig, Brat.

Dziękczynienie. Rzadki przykład ludzkości i przychylności przez Pana Schulca i jego małżonkę mieszkających w Berlinie w ulicy Jaeger Gasse pod Nro. 59 na zawarłym resp. mężu i bracie naszym Danielu Bogumile Wiebig kupcu tutejszym tak przed operacją defektu w nodze, iako i uskutecznieniu wielkich jego życzeń po zgonie, wzywa nas do nader powinnego obowiązku, abyśmy ten szlachetny postępek pomienionych małżonków za wzor wystawili, oraz i nayszcześnie wdzięczność publicznie im oświadczyli. W Rawiczu dnia 17. Sierpnia 1810.

Anna Dorota z Scharfow Wiebigowa, Wdowa.
Samuel Wilhelm Wiebig, Brat.

Do najećcia. W kamienicy na Wilhelmowskim placu pod Nro. 217 niedaleko komedyalniej jest od S. Michała r. b. dolne piętro składające się z 3 pokoi, 2 gabinetow, kuchni i sklepu do najećcia, o kondycjach dowiedzieć się można u właściciela na Wodney ulicy pod Nro. 183. W Poznaniu d. 8. Sierpnia 1810.

Do najećcia. Na ulicy Napoleonskiej pod Nr. 114 podle złotego Jelenia jest pomieszkanie składające się z 4 pokoi, 1 izby pod dachem, 2 komorow, kuchni, spiżarni, zamkniętej gory, i ogrodu od S. Michała z meblami i bez meblow do najećcia. Jeden lub dwa pokoje mogą być zaraz wypuszczone.

Do najećcia. W kamienicy Wżney JPanu Held w Rynku pod Nro. 46 są od S. Michała pomieszkana do najećcia, bliższą wiadomość powziąć można u właścicielki.

Do zadzierzawienia. Oberza na Wodney ulicy tu w Poznaniu Nro. 168 narożnie stojąca nowo wygodnie wyreperowana od S. Michała r. t. jest do puszczania w aręde, życzący ją trzymać zechce się zgłosić do właścicieli pod Nro. 31 przy ratuszu mieszkających. W Poznaniu d. 9. Sierpnia 1810.

Do zadzierzawienia. Stajnia z wozownią do szafrani mieyskiej należąca, blisko mlyna stodowego Bogdanka zwanego sytuowana bydź ma r. b. w dalszą dzierzawę na lat trzy wypuszczona tym końcem jest termin do licytacji na dzień 21. t. m. o godzinie 3. po południu na ratuszu wyznaczony. W Poznaniu dnia 17. Sierpnia 1810.
Prezydent Muncypalny.

Do sprzedania Papiernia.

Na mocy dekretu Trybunału cywilnego departamentu Poznańskiego II. Wydziału dnia 5. Czerwca r. b. zapadłego papiernia Gorna zwana, przy Murowaney Goślinie w departamencie tutejszym, powiecie Obornickim, w Gnieźnie w wsi Piła zostająca, do dominium Murowaney Gośliny należąca, niegdy zmarłego Modelmo właściciwa, składająca się z dwóch domow, wozowni, sklepu, stodoły, oberki, gruntow, narzędziow do teyże fabryki, należących, drugi dom posiada Fryderyk Rauk zastawnym kontraktom z ogrodem w swym ograniczeniu, i wszystkim jego użytkiem, tudzież drzewem urodzaynym w nim się znajdującym za sumę 230 talarow do roku 1825 za opłaceniem iednak właścicielowi papierni, czyli wierzycielowi rocznego kanonu 13 tal. 12 dgr. wypuszczoney. W tychże gruntach znajduje się także budynek zaczęty z szopa do drzewa i altrankami; oraz pewną część gruntow posiada starozakonny Werthal, to wszystko zaarrestowane zostało jak protokół dnia 3. miesiąca Sierpnia r. b. przez Burgrabiego Ur. Kłossowskiego spisany zaświadcza, którego kopia tak Ławnikowi Franciszkowi Niszczotere zastępującemu Burmistrza w Murowaney

Goślinie dnia 8. Sierpnia, jako też Pisarzowi sądu Pokoju powiatu Obornickiego Panu Stephan wręczona, oraz do aktów hypotecznych w Murowanej Goślinie dnia 9. Sierpnia r. t. załączona okazuje się. Zaareztowanie to nastąpiło na żądanie sz. Walentego Szyta obywatela Murowanej Gośliny za pomocą Patrona Ur. Przepatkowskiego czyniącego, przeciw Ur. Łukaszowi Sarnowskiemu Patronowi przy Trybunale cywilnym departamentu Poznańskiego, jako Kuratorowi pozostałości wspomnionego niegdy Gortliba Modelmo. Termin publikacji, sprzedaży wyznaczony na dzień 27. Września r. b. Protokół ten wpisany i zarejestrowany jest w Kancellaryi Trybunału cywilnego departamentu Poznańskiego pod dniem 16. Sierpnia roku 1810.

Baranowski, Pisarz.

Niżej podpisany Burgrabia, przez którego uskutecznił powyższy akt tradycyi, wzywa niniejszym wszystkich ochotę mających, oświadczając, iż na dniu 27. miesiąca Września r. b. o godzinie 9. przed południem na audyencji Prześwietnego Trybunału departamentu Poznańskiego w zamku sądowym w Poznaniu, stosownie do Art. 702 pierwszy termin publikacji warunków licytacyi ogłoszonym zostanie. W Poznaniu dnia 17. Sierpnia 1810.

Seweryn Kłosowski,
Burg. przy Trybunale.

Do przedania. Trybunał cywilny pierwszej instancyi Departamentu Kaliskiego wydziału drugiego uwiadomia publiczność, iż dobra Imo Woznicki; a) Mnichow, b) Sucha, c) Woytostwo Sucha. 2do. Dziegorzew wraz z woytostwem tegoż nazwiska Ur. Hrabiego Jana Wilhelma Ludwika Rittberg dziedziczne w Powiecie Sieradzkim Departamentu tutejszego, sytuowane, na żądanie Ur. Putkownika Krola Jmci Pruskiego Pontanus jako realnego kredytora w Berlinie drogą ekucyi przez subhastacyą na terminach dnia 17go Kwietnia, 24. Lipca, 23. Października roku 1810 przed delegowanym W. Sędzią Rembowskiem na trzyszy izbie audyencyonalnej sprzedane zostaną, mający ochotę kupić wspomniane dobra zapraszają się; aby na wyznaczonych terminach, z których ostatni jest prekluzywny osobiście lub przez umocowanego pełnomocnika stawili się. Do czego im się przedstawiają patronowie przy tutejszym Trybunale JPP. Fatz, Rozdeyczer, Probus,

Głuski, Ordega, Mitzke, końcem podawania swych licitow, na kupno dobr wspomnionych, których wartość, jako też Woznik cum attinentiis na 87,691 tal. 3 dgr. 8 denar. Dziegorzew na 36,431 tal. 1 dgr. 8 denar. podług załączoney widimowaney taxy oszacowaną została. Dobra wspomnione naywięcej dającym za dziedziczne przysądzone będą, każdy zaś życzący je sobie nabyć większym zastanowieniem o ich taxie zapewnić się może z aktow znajdujących się w tutejszej registraturze. Dan w Kaliszu dnia 13. Grudnia 1809 roku.

Citatio. Marcin August Zaborowski Patron przy Trybunale cywilnym I. inst. deptu. Poznańskiego, w Poznaniu na Garbarach pod Nro. 430 mieszkający, Plenipotent sukcesorow pełnoletnich beneficjalnych niegdy Wgo Jakuba Radziwińskiego, w Czeszewie za Wągrowcem zmarłego, i sz. JW. Jozefa Woiewody Senatora JW. i Piotra Szambelana JK. Xcey Mości Radziwińskich Franciszki z Radziwińskich Sukrzyckiey i Maryanny z Radziwińskich Moszczeńskiey w assistencyi mężow czyniących — obwieszcza iż rzeczeni sukcesorowie niemogąc przyjąć spadku majątku niegdy W. Jakuba Radziwińskiego na nich przychodzącego, jak tylko cum beneficio inventarii, ani też płacić długow spadku tylko w miarę odpowiadającej wartości majątku, ztąd wyptywa nieuchronne rozpoczęcie processu likwidacyjnego na pozostałość niegdy Ur. Jakuba Radziwińskiego, z tego więc powodu pełnomocnik wzywż powiedziany — zapożywa przez Jana Wydrzyńskiego Woźnego przy Trybunale cywilnym ustanowionego, w Poznaniu na zamku sądowym mieszkającego, wszystkich wierzycieli majątku niegdy W. Jakuba Radziwińskiego, aby się na audyencyą Prześwietnego Trybunału cywilnego I. inst. deptu. Poznańskiego, w Poznaniu na zamku sądowym odbywającą się, dnia 22. Października, o godzinie 9tey ranney r. b. czyli w tenczas kiedy proces likwidacyiny na pozostałość niegdy Ur. Jakuba Radziwińskiego (w Wydziale pierwszym) z rejestru sobie właściwego przywołanym — stawili — i pretensye swoje z jakiegokolwiek rzrodła, teyże pozostałości ryczące się, na terminie tym podali, likwidacji usprawiedliwili, i dalszego ich rozstrzygnięcia sądu oczekiwali. — Każdy więc kredytor niestawiający z swoją pretensyą prekludowanym bę-

164.
dzie, i zostanie mu się tylko droga szukania swego zaspokojenia na tey reście majątku, któryby po zaspokojeniu stawających pozostać się miał. — Dla kredytorow niemających znajomości z Adwokatami — proponują się Urr. Joneman, Izbiński, Mittelstaedt, Kosicki, Kaulfus, Maciejowski, Sarnowski, Łukasiewicz Patroni. Działo się w Poznaniu d. 20. Sierpnia 1810.

A. M. Zaborowski, Patron T. c. 1. i. d. P.

Citatio. Alexander Przepałkowski Patron przy Trybunale cywilnym pierwszey instancyi departamentu Poznańskiego w Poznaniu na Garbarach Nro. 394 mieszkający plenipotent successorow pełnoletnich beneficjalnych niegdy Ur. Ignacego Rudnickiego w Rosnowie pod Poznaniem zmarłego — obwieszcza iż rzeczeni successorowie niemogąc przyjąć spadku majątku niegdy Ur. Ignacego Rudnickiego na nich przychodzącego, iak tylko eum beneficio inventarii, ani też płacić długow spadku tylko w miarę odpowiadającej wartości majątku, ztąd wyptywa nieuchronne rozpoczęcie procesu likwidacyjnego na pozostałości niegdy Ur. Ignacego, — z tego więc powodu pełno-

mocnik wzwyż powiedziany, zapożywa przez Jęna Wydrzyńskiego Woznego, przy Trybunale cywilnym ustanowionego, w Poznaniu na zamku sądowym mieszkającego, wszystkich wierzycieli majątku niegdy Ur. Ignacego Rudnickiego, aby się na audyencyą Przesw. Tryb. cyw. Icy inst. dep. Pozn. w Poznaniu na zamku sądowym odbywającą się dnia 2. Października o godzinie 9. ranney r. b. czyli w ten czas kiedy proces likwidacyjny na pozostałość niegdy Ur. Rudnickiego (w wydziale Iwszym) z rejestru sobie właściwego przywołanym będzie. — stawili — i pretensye swoje z iakiegokolwiek zrzodła teyże pozostałości tyczące się na terminie tym podali likwidowali i usprawiedliwili, i dalszego ich rozstrzygnięcia sądu oczekiwali. — Każdy więc kredytor niestawiający z swoją pretensją prekludowanym będzie, i zostanie mu się tylko droga szukania swego zaspokojenia na tey reście majątku, któryby po zaspokojeniu stawających pozostać się miał. — Dla kredytorow niemających znajomości z Patronami proponują się Urr. Jonemann, Izbiński, Mittelstaedt, Kosicki, Kaulfus, Maciejowski, Sarnowski, Łukasiewicz Patroni. — Działo się w Poznaniu dnia 30. Lipca 1810.
Przepałkowski.